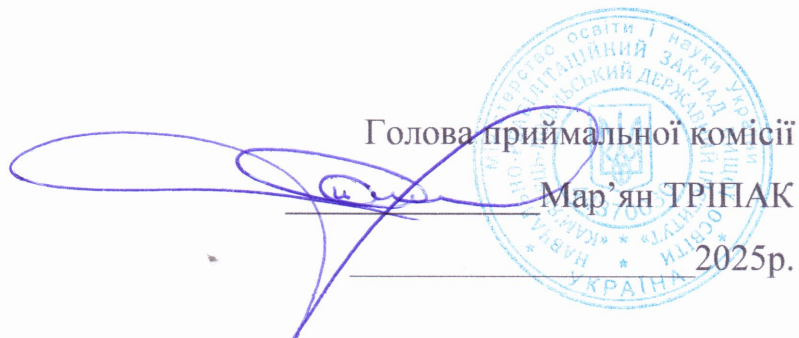
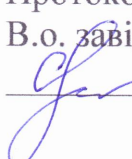

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Голова приймальної комісії
Мар'ян ТРІПАК
2025р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ
«БАКАЛАВР»

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
інклюзивної освіти, реабілітації
та гуманітарних наук
Протокол ____ від «__» _____ р.
В.о. завідувача кафедри
 Анатолій СКРИПНИК

м. Кам'янець-Подільський
2025р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України призначена для осіб, які вступають до Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» на ОС «бакалавр» за результатами індивідуальних усних співбесід відповідно до пунктів 2-4 розділу VIII Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 .

Програму індивідуальної усної співбесіди з історії України складено на підставі наказу № 696 від 26 червня 2018 року, затвердженого Міністерством освіти і науки України, з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти.

Програма індивідуальної усної співбесіди охоплює шкільний курс з історії України, а саме, історичний період від найдавніших часів і до початку ХХІ століття. Програма індивідуальної усної співбесіди з історії України містить вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учасників з цього навчального предмета, а також конкретизує, що повинен знати та вміти випускник навчального закладу в межах визначених тематичних розділів. Вступне випробування у формі індивідуальної усної співбесіди полягає в тому, щоб оцінити рівень навчальних досягнень абітурієнтів з історії України, з метою конкурсного відбору для навчання в Інституті.

Програму співбесіди з історії України складено з урахуванням основних складових історичної свідомості, мети, змісту та результатів навчально-пізнавальної діяльності, які закладені в Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та чинній навчальній програмі з історії України для закладів загальної середньої освіти.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в абітурієнтів насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать: **хронологічна компетентність** – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно- наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства; **просторова компетентність** – уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля; **інформаційна компетентність** – уміння працювати з джерелами історичної

інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел; **логічна компетентність** – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації; **аксіологічна компетентність** – уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

Чинна програма зовнішнього незалежного оцінювання з історії України містить такі розділи:

- Стародавня історія України;
- Русь-Україна (Київська держава);
- Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала;
- Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство;
- Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.;
- Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.;
- Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.;
- Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.;
- Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.;
- Українські землі в другій половині XVIII ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.;
- Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.;
- Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.;
- Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.;
- Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.;
- Україна в роки Першої світової війни;
- Початок Української революції;
- Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності;
- Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні;

- Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні;
- Західноукраїнські землі в міжвоєнний період;
- Україна в роки Другої світової війни;
- Україна в перші повоєнні роки;
- Україна в умовах десталінізації;
- Україна в період загострення кризи радянської системи;
- Відновлення незалежності України;
- Становлення України як незалежної держави;
- Творення нової України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКІВ НА ТЕСТОВИХ ВИПРОБОВУВАННЯХ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Усього в блоці НМТ з історії України буде 30 завдань, із-поміж яких:

- 20 завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів;
- 4 завдання на встановлення відповідності (потрібно встановити по 4 «логічні пари»);
- 3 завдання на встановлення послідовності (потрібно правильно вказати послідовність запропонованих подій);
- 3 завдання з вибором 3 відповідей із 7 запропонованих варіантів.

Зміст завдань блоку НМТ з історії України буде відповідати чинній програмі ЗНО з історії України. Блок завдань охоплюватиме теми, що стосуватимуться історичного періоду «Історія України (Стародавня історія – початок ХХІ ст.)».

За виконання завдань блоку НМТ з історії України вступники зможуть отримати від 0 до 54 балів.

Таблиця переведення тестових балів тесту з історії України НМТ до шкали 100–200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
6	100
7	106
8	109
9	112
10	115
11	118
12	121
13	124
14	127
15	130
16	132
17	134
18	136
19	138
20	140
21	141
22	142
23	143
24	144
25	145
26	146
27	147
28	148
29	149
30	150

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
31	151
32	152
33	153
34	154
35	155
36	156
37	157
38	158
39	159
40	160
41	162
42	164
43	166
44	168
45	170
46	173
47	176
48	178
49	181
50	184
51	188
52	192
53	196
54	200

Стародавня історія України.

Вступ до історії. Первісні люди та спосіб їх життя. Неолітична революція. Трипільська культура на Україні. Кіммерійці, скіфи, сармати. Античні колонії на півдні України. Походження слов'янських народів. Стародавні слов'яни в період великого переселення народів. Анти. Велике переселення народів. Державні утворення готів, гунів та аварів на території України.

Русь-Україна (Київська держава). Теорії походження Київської Русі. Становлення державності (князювання Олега, Ігоря, Ольги, Святославича). Київська Русь в період найбільшого піднесення та могутності: правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого (кінець X – середина XI ст.). Князювання Володимира Мономаха та Мстислава Великого.

Посилення експансії степових кочівників (печенігів, половців та ін.).

Соціально-економічний розвиток і політичний устрій Київської Русі.

Культура Київської Русі. Проблема формування народностей у Руській державі.

Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала.

Політичний, соціальний та економічний розвиток в п.п. XII-XIV ст. Правління династії галицько-волинських Романовичів Ярослав Осмомисл.

Правління династії галицько-волинських Романовичів. Роман Мстиславич.

Данило Галицький. Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами.

Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.

Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство.

Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.).

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства.

Виникнення Запорозької Січі.

Повстання 1590-х років. (К. Косинського та С. Наливайка).

Братський рух. Утворення греко-католицької церкви.

Розвиток культури й освіти.

Українські землі в складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.).

Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р.

Розвиток культури та освіти.

Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства і Османської імперії.

Козацькі повстання 1620-1630-х рр. «Ординація Війська Запорозького...».

Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького середини XVII ст.

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.

Українські землі наприкінці 50-х - у 80-ті рр. XVII ст.

Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича.

Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.

Гетьманування І. Мазепи. Північна війна і Україна. Повстання під проводом С. Палія (1702-1704 рр.). Гетьманування І. Скоропадського, Д.

Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини.

«Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.).

Розвиток культури та освіти. Києво-Могилянська академія.

Українські землі в другій половині XVIII ст.

Гетьманування К.Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині.

Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини.

Гайдамацький та опришківський рухи.

Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.).

Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі.

Розвиток культури, науки, освіти. **Українські землі у складі**

Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії.

Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївського братство.

Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів.

Початок промислового перевороту.

Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая».

Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр. Діяльність Головної руської ради (1848-1851 рр.). Перший досвід парламентської діяльності.

Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.

Розвиток освіти, науки, літератури, мистецтва, архітектури. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Надніпрянська Україна в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853-1856 рр. на українських землях.

Реформи 1860-1870-х роках і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці.

Політика російського царизму щодо України.

Розвиток громадського руху. Журнал «Основа». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців.

Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель.

Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція.

Політизація національного руху та утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».

Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театального мистецтва.

Надніпрянська Україна в 1900-1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні.

Консолідація української нації. Створення політичних партій Надніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі.

Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення національного гніту в 1907-1914 рр.

Земельна реформа П.Столипіна та її вплив на Україну.

Західноукраїнські землі у складі Австро-угорської імперії у 1900-1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства.

Радикалізація українського політичного руху. Вплив греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.

Наддніпрянська Україна в 1900-1914 рр.

Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни.

Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).

Українська революція.

Революційні події в Україні в 1917 - на початку 1918 р. Українізація армії.

Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення українців.

Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією.

Проголошення. Української Народної Республіки (УНР). Проголошення радянської влади.

Перша війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.

Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1921 рр.)

Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Конституція УНР.

Гетьманський переворот. Українська Держава.

Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Акт Злуки УНР та ЗУНР.

Прихід до влади Директорії. Друга радянсько-українська війна. Окупація військами Антанти півдня України. Повстання М. Григор'єва.

Денікінський режим в Україні.

Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р.

Перший «Зимовий похід» Армії УНР.

Варшавська угода між УНР та Польщею.

Польсько-радянська війна на території України. Другий «Зимовий похід» Армії УНР. Холоднорська республіка (1919-1922 рр.).

Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.)

Голод у південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія.

Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР.

Політика «коренізації» в УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х рр.

Утвердження тоталітарного режиму в 1929-1939 рр.

Форсована індустріалізація, насильницька колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя України.

Культ особи. Масові репресії. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні - геноцид українського народу. Згорання українізації. Антицерковна кампанія.

Західна Україна в 1921-1939 рр.

Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини.

Суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х рр. Карпатська Україна.

Україна під час Другої світової війни (1939-1945 рр.)

Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до УРСР.

Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Оборона Києва, Одеси, Севастополя. Поразки Червоної армії.

Нацистський окупаційний режим. Голокост. Радянський партизанський рух. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Польсько-український конфлікт. Створення Української головної визвольної ради (УГВР).

Вигнання нацистських окупантів з території України. Депортація кримських татар та інших народів Криму (травень 1944 р.).

Внесок українців у визволення народів Європи від нацизму. Завершення Другої світової війни.

Україна в перші повоєнні роки (1945 - на початку 1950-х рр.)

Участь УРСР зовнішній політиці Радянського Союзу.

Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова. Голод в Україні 1946-1947 рр.

Радянська західних областей України. Боротьба ОУН і УПА.

Придушення визвольного руху. Розгортання ідеологічних кампаній (боротьба з «українським буржуазним націоналізмом», «низькопоклонством перед Заходом», «безродними космополітами» тощо).

Культура і наука.

Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)

Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР.

Спроби реформування управління промисловістю та сільського господарства, соціальної сфери.

Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 - на поч. 1960-х рр.

Культура і наука.

Україна в період загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.)

Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр.

Здобутки і проблеми соціальної сфери.

Культура і наука. Русифікація. Опозиційний рух.

Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985-1991 рр.)

Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Рівень життя населення.

Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів.

Політичні реформи. Формування багатопартійності, створення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР.

Створення Автономної Республіки Крим (12 лютого 1991 р.).

Декларація про державний суверенітет України.

Акт проголошення незалежності України.

Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.

Україна в умовах незалежності

Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил України.

Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Затвердження державної символіки (1992р.), формування інституту громадянства.

Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї.

Приватизація. Лібералізація цін. Грошова реформа (1996 р.). Майнова диференціація суспільства.

Інтегрування України в європейське і світове співтовариство. «Газові» та «торгівельні війни» з Росією. Збройна агресія Росії проти України.

Культура, наука, спорт та релігійне життя в незалежній Україні.

Російсько-українська війна 2014-2023 рр.

Загарбання Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м. Севастополь. Російська агресія на сході України, її ідеологічні засади. Концепція «руського міра». Інспірування Росією проголошення т. зв. Донецької і Луганської «народних республік». Початок проведення Україною антитерористичної операції. Активізація Російською Федерацією гібридної війни проти України. Перші поразки та перемоги українських військ. Волонтерський рух. Вторгнення регулярних військ РФ в Україну. Переговори лідерів країн «нормандської четвірки». Мінські угоди. Міжнародні санкції щодо Росії. Попередні наслідки російської агресії в Україну. *Основні орієнтири зовнішньої політики.* Діяльність України на міжнародній арені. Концепція української зовнішньої політики. Набуття Україною без'ядерного статусу. Будапештський меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Участь України у миротворчих процесах ООН, у програмі «Партнерство заради миру», в діяльності Ради Європи та інших міжнародних інституцій. Українська діаспора на сучасному етапі. *Нові тенденції в культурному та духовному житті України.* Перебудова освітньої галузі. ЗНО. Болонський процес. Наукові дослідження. Розширення діапазону української літератури. Успіхи українського кінематографа. Утвердження плюралізму в мистецтві. Спорт. Створення єдиної української помісної православної церкви.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ:

1. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Власов В.С. Літера-ЛТД, 2017.
2. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Гісем О.В., Мартинюк О.О. ТОВ «Видавництво «Ранок», 2017.
3. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Пометун О.І., Гупан Н.М., Смагін І.І. ТОВ «Фоліо», 2014.
4. «Історія України» підручник для 9 класу ЗНЗ. Турченко Ф.Г., Мороко В.М. ТОВ «Видавництво «Генеза», 2017.
5. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Власов В.С., Кульчицький С.В. Електронний підручник, 2018.
6. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Електронний підручник, 2018.
7. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Пометун О.І., Гупан Н.М. Електронний підручник, 2018.
8. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Сорочинська Н.М., Гісем О.В. Електронний підручник, 2018.
9. «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Струкевич О.К. Електронний підручник, 2018.
10. Історія України підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти., Турченко Ф.Г. та ін., 2011.
11. Історія України підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів: рівень стандарту, академічний рівень, Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. Генеза, 2011.
12. Історія України підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів: рівень стандарту, академічний рівень, Пометун О.І., Гупан Н.М. «Сиція», 2012.